

trent 17,000 Rb. aarlig i Befordringsudgifter, hvori fragaaer: endeel for Indtægterne af de Reisende. Nu siger man, at Postvæsenet kan have sine Linier, men dertil svarer jeg: ja hvis Breve og Pakker kun skulde til Bjerne, saa kunde man befordre dem ad en noget længere Omvei, og saaledes kunde man have den Postforbindelse, der nu bestaaer. Men dette er dog i Virkeligheden ikke Tilfældet; thi Postlinierne gaar vel fra By til By, men de vedligeholde tillige paa flere Steder Forbindelsen med Landboerne; der er Stationer mellem Bjerne, hvor der afleberes Posttaster og Sæger og affættes Reisende, og det er saaledes umuligt, ibetmindste aldeles, at have de bestaaende Postlinier. Kommer der derimod en Locomotivbane directe mellem Bjerne, saa vil der ved opstaae et stort Gode for Postforbindelsen, idet man kan anslaae den Befordringsværdi, Postvæsenet kan drage af det ambulante Bureau, forudsat at dette er fyldt, til omtrent 2 Rb. pr. Mil; jeg anseer dette for temmelig lavt beregnet, men selv med denne Beregning vil det paa den omhandlede Vejstrækning mellem Snoghøj og Aarhus udgjøre en Sum af ikke mindre end omtrent 52,000 Rb. De ville altsaa see, at den Omstændighed, at man tillige kan benytte Jernbaneforbindelsen fra By til By til Postforbindelse er af stor Vigtighed. Nu siger man vel ja, men Postvæsenet er et Heelsstatsanliggende, det vedkommer ikke Kongeriget, men man maa erindre, at vi i ethvert Tilfælde dog ere interesserede med 62 pCt. i den Historie, og som Følge deraf er det jo aldeles klart, at vi ogsaa paa en eller anden Maade komme til at betale den Omstændighed, at Posterne maae føres ad Omveie med bethdelige Beføstninger.

En fjerde Grund, som jeg har mod det af den ærede Rigsdagsmand foreslaaede System, er ligefrem den Farlighed, det efter min Mening har i politisk, mercantil og, jeg vil selv sige, i militair Henseende; lad os tænke os hans Jernbane fuldført, lad os tænke os den løbende midt igjennem Landet med Sidegrene til hver By, og lad os erindre, at vi paa den ene Side af Landet have Kjøbenhavn som et Hovedpunkt, medens Hamborg paa den anden Side maa be-

trægtes som et saadant. Erindre vi fremdeles, at Jernbaner forlorde Veikængden ibetmindste til $\frac{1}{4}$, saa formindstle vi altsaa Afstanden mellem hele den Deel af Jylland, der berøres af Kængdebanen og dens Sidegrene, til $\frac{1}{4}$ uden i tilsvarende Grad at formindstle Afstanden til Kjøbenhavn. Dette vilde jo utvivlsomt være meget rigtigt, naar hele vor Hovedhandel burde afhænge af Hamborg, naar Hamborg var vigtigere end Kjøbenhavn, men naar det Mobsatte er Tilfældet, naar Hovedstaden i Riget har større Betydning, saa er det urigtigt. Ved at anføre dette gaar jeg ikke ud fra et indskrænket Kjøbenhavnss Standpunkt, thi hvad man end vil sige om Kjøbenhavn som Centralpunkt, saa er det dog Hovedstaden; men hvis man lægger Banen saaledes, at Hamborg snarere bliver Centralpunktet, saa vil Følgen deraf være, at det ene Stykke af Jylland efter det andet, saafremt Banen anlægges sydfra, føres med til Hamborg, hvorved Syberne vilde blive, om ikke germaniserede (thi det troer jeg aldrig vil blive Tilfældet — jeg har saamegen Lid til dem, at jeg aldrig troer, de vilde blive Thydske — om de end helst vilde handle med Thydskerne), saa dog udsatte for den Fare, at Hamborg igjen meer eller mindre skal bemægtige sig Handelen og atter skal blive Mellemhandler mellem England, istedetfor at vi selv ved directe Udsørfel burde have den Fortjeneste, som derved kunde fremkomme. Ogsaa i Krigstilfælde forekommer mig en saadan Bane at være farlig, idet nemlig en Hær, kastet lige op i Jylland og udbredende sig til Siderne, med større Velhed kan sætte sig i Besiddelse af Landet; men gaar Banerne derimod fra By til By, da kommer Fienden ind paa et mere couperet Terrain, der lettere kan forsvares, da aabnes der den største Deel af Befolkningen Velighed til ved Jernbanen at flytte deres kostbare Effecter, da gives der vor Armee Velighed til fra Sjiden at kunne afbryde enhver Forbindelse, og jo nærmere vi altsaa komme Østlysten, desto bedre med Hensyn til hele vort Forsvarsvæsen, medens dette er værre stillet ved en Bane, der gaar midt igjennem Jylland og altsaa fjernere fra Østlysten. Forsaa vidt den ærede Rigsdagsmands principielle Forslag under Nr. 4 b skulde vedtages, da maa jeg kun bemærke, at hans Jernbane,